

Sosiaaliasiamiehen kuntaselvitys 2021

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 04.05.2022 § 40
617/05.16.00/2022

Valmistelija: perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja Sami Salmivirta,
etunimi.sukunimi@raisio.fi

Sosiaaliasiamies on toimittanut Raision kaupungille raporttinsa vuoden 2021 osalta.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) sisältää asiakkaan oikeusturvaan, kohteluun ja osallistumiseen liittyvät keskeiset periaatteet. Lain tarkoituksena on turvata asiakkaan oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun ilman syrjintää, vahvistaa asiakkaan osallisuutta ja itsemääräämisoikeutta sekä lisätä asiakassuhteen luottamuksellisuutta.

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus saada selvitys eri toimenpidevaihtoehdoista asiassaan ja asiakasta on neuvottava sosiaalipalveluiden hakemisessa. Selvitys ja neuvonta on annettava asiakkaalle ymmärrettävällä tavalla. Asiakkaalle haetuista sosiaalihuollon palvelusta on tehtävä kirjallinen, muutoksenhakukelpoinen päätös, josta selkeästi ilmenee mitä ja miten palvelua on myönnetty tai jätetty myöntämättä sekä päätöksen asiaperustelut.

Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan etu ja asiakkaan oikeus osallistua häntä koskevien palveluiden suunnitteluun. Sosiaalihuollon asiakkuudesta syntyvien tietojen dokumentoinnissa ja asiakirjojen laatimisessa on noudatettava hyvää hallintotapaa ja sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia (254/2015).

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus tehdä asiakaslain mukainen muistutus saamastaan kohtelusta ja muistutukseen on vastattava kirjallisesti kohtuullisessa ajassa.

Laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) 24 §:ssä säädetään sosiaaliasiamiestoiminnan järjestämisestä ja asiamiehen tehtävistä. Jokaisella kunnalla on oltava sosiaaliasiamies; kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen asiamies. Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on:

- 1) neuvoa asiakasta asiakaslain soveltamiseen liittyvissä tehtävissä;
- 2) avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä;
- 3) tiedottaa asiakkaan oikeuksista ja toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi; sekä
- 4) seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle.

Sosiaaliasiamiehen kelpoisuusvaatimukseksi on säädetty sosiaalityöntekijän kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus. Sosiaaliasiamiehelle laissa säädettyjen tehtävien johdosta kysymyksessä on erityisesti asiakkaan oikeusturvaa edistävä tehtävä, jota hoidettaessa korostuu tehtäviä hoitavan henkilön oikeudellinen asiantuntemus. Sosiaaliasiamiehen

puolueettomuuden ja riippumattomuuden turvaamiseksi asiamies ei saa toimia sosiaalihuollon asiakastyössä tai päätöksiä tekemässä.

Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy Vasso Ab on tuottanut vuonna 2021 sosiaaliasiamiespalvelut kolmelletoista kunnalle/kaupungille; Kaarina, Koski Tl, Kustavi, Laitila, Lieto, Marttila, Raisio, Rusko, Sauvo, Somero, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävää hoitaa yksi päätoiminen asiamies. Tehtävää hoitaa Kati Lammi, jolla on ylempi oikeustieteen korkeakoulututkinto (OTM).

Sosiaaliasiamiehellä oli Raision ja Ruskon sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistoiminta-alueen osalta yhteydenottoja vuonna 2021 32 kpl (47kpl/2020). Yhteydenotot kohdistuivat yleisimmin toimeentulotukeen (5), lastensuojeluun (6) ja vammaispalveluihin (6) sekä ikäänntyneiden palveluihin (4).

Esittelijä	Sosiaali- ja terveysjohtaja Juha Sandberg
Päätösehdotus	Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta päättää merkitä tiedokseen sosiaaliasiamiehen raportin vuodelta 2021 ja saattaa sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja Ruskon kunnanhallitukselle.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.